

vino na sejm prignalo, kar se je pa brž na mitnicah (šrangah) zabranilo.

— („Brenceljna“ 1. list) je c. kr. policija konfiscirala; zakaj, nam je uganjka.

— („Danes bomo tiči“) je bilo imé slovenski igri, ki jo je dramatično društvo predstavljalo v nedeljo v deželnem gledališču, ki je bilo tako polno, da so velika vrata morala odprta stati. Občinstvo posebno više galerije, je neizmerno ploskalo velikanski Nestrojevi burki, ki so jo posebno gospodje Kajzel, Drahsler, Nolli, Kocelj izvrstno vršili in jim sploh vsi drugi dobro stregli.

— (Sedemnajsta slovenska predstava dram. društva) v deželnem gledališču bo v torek 4. februarija. Igrala se bode igra „Gospod Zamuda“ v 1 dejanji po francoskem poslovenil V. Mandelc in že zadnjič naznanjena opereta „Izbujeni lev“, ktera je tudi na tukajšnjem nemškem gledališču imela prav sijajen vspeh.

— (Beseda na spomin Vodniku z velikim plesom) v nedeljo obeta po svojem programu tako zanimiva biti, da maloktera tako. Tudi neudje, ako jih vpelje kak ud, smejo proti vstopnini 1 gold. ta večer v čitalnico.

— (Pobirki iz časnikov.) „Laibacher Schulzeitung“ je že vdrugič na dnevu, a kakor jo le ogledujemo, vidimo, da je po krvi in mesu prava hči „Tagblattova“. Vse, kar ona reče, je „Fortschritt“, in vsi, ki v njeni rog ne trobijo, pa so „Fortschrittsfeinde“. Vsacega, kdor jej le mezinec pomolí, kar objame ga rekoč: „Sie sind unser Mann!“ — Ako pa to novo „Schulzeitung“ primerjamo z drugimi enakimi nemškimi listi (kakor „Schulbote“, „Volksschule“, „Zentral-Organ“ itd.), zdi se nam, kakor bi videli prav nevkretno šepasto opico med urnimi igralci. Zadnja, to je, 2. številka nima ne enega pedagoškega stavka v sebi, temuč mlati slamo že tolikrat omlateno. Postava o učiteljski preskušnji (die Lehrbefähigungsprüfung) izvirna in v prestavi je že vsakemu vrabcu na strehi znana in tisti „Dunst, Thau und Reif“, ki ga najdeš v vsaki prirodopisni knjigi, bodo pa učitelji, kaj ne, v slovensko predstavljali in ga potem rabili pri tistem „Viertes Lesebuch“, ki ga naše šole na deželi nikoli videle ne bodo? Slovenska berila po nemški razkladati, se ve da pa bi bilo vendar preogromno! Z sedanjim vrednikom našega „Učit. Tov.“ nekako „kokerira“ „Sch.“ samo za to, da prejšnjemu brco daje, češ, da je sestavke „fabriksmässig“ iz nemškega predstavljali. Dobro! „Tovars“ in „Schulzeit.“ se v tem le toliko razločujeta, da „Tovars“ je nemščino predstavljali, „Schulzeitung“ pa jo kar prepisuje; priča tega nam je „Dunst“ in vsa druga šara tega lista, znana celó iz Japana in iz — Pruskega, se ve da! — Pod „Lokales“ objavlja tudi svoje patrone (unterstützende Mitglieder), med kterimi je največ udov konstitucionalnega društva in nekaj tacih, ki se jim po naše pravi: „šviga švaga čez dva praga“. Slovensko učiteljsko društvo naznanja tudi vse svoje prave ude; kdaj bode li „Krainischer Lehrerverein“ svetu pokazal imenik vseh svojih udov in kdaj bode nam pokazal vsaj pravila svojega društva. Ta „Tagblattova“ hči, ki sicer v eno mer vpije: „Wir wollen unparteiisch sein!“ psuje vse, kar je le narodnega. „Narodni šoli“ pripisuje „nebenedenzije“ in govori o „Nacionalfanatismus“; se vé, da nemškutarija in brezverstvo sta „Fortschritt“. — V vsem je zmes „Schulzeitung-e“ vsa podobna „Gemeindarici“, iz ktere se je njen sodelavec, zdaj na vrednika potisnjeni g. Sima naučil znašati „ex omnibus aliquid, ex toto nihil“.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Nameravane direktne volitve v državni zbor gugajo zdaj ves Avstrijski svet. Ustavoverci, ki so o tem vprašanji prav to, kar pregovor pravi: „lucus a non lucendo“, delajo na vse kriplje na to, da bi se grešilo zoper oktobersko diplomu, zoper deželne ustave, da! celó zoper decembersko ustavo, — njim nasproti pa je velika večina narodov Avstrijskih, ktera stoji na državo-pravnem stališču, pa tudi ne drži križema rok. Kdo bode zmagal, se danes še ne vé; al to je gotovo, da cesar ni še dovoljenja podpisal, da postava volilnega predruženja pride v državni zbor. Zato je jako čudno, da v Galiciji in na Českem se zabranjujejo tabori zoper to reformo in da se ne dovoljuje podpisovanje prošnje do Njegovega Veličanstva zoper to reformo v javnih prostorih. Cesarja prositi ima vendar vsak Avstrijan pravico celó o taki reči, ki ni še postava, — ki ni še bila niti v zbornici poslancev niti v zbornici gosposki! Kakošen šunder so ustavoverci uganjali pod ministerstvom Hohenwartovim! kako grozovito so napadali njega! kako so nekteri udje Ljubljanskega konstitucionalnega društva in drugi v očitnih govorih udrihali na nj — al Hohenwart ni branil svobodne besede niti v društvih niti v časnikih. To so razložki! Celó magjarski list Deakove stranke „Ellenör“ v Peštu od 18. dne t. m. ostre levite bere nemškim centralistom, rekoč, da volitve tako „umetno“ osnovane kakor jih beremo zuaaj, uničujejo vpravičeno voljo vseh narodov, a stavijo na vrhunec le voljo nemških fantazmagorij pijane koterije.

— Kako pravična ima biti volilna reforma narodom v pravni državi Avstriji, dokazuje „Vaterl.“ tako-le: Po ministerskem načrtu ima na Českem 1 milijon in 800.000 Nemcev 57 državnih poslancev, 3 milijoni in 200.000 Slovanov pa le 33, — na Moravskem 514.900 Nemcev 25, 1 milijon in 438.000 Slovanov pa le 9, — v Šleziji 258.000 Nemcev 9, Slovanov pa 248.000 le 1 poslanca, — na Kranjskem (kar nam pa ni jasno) 29.000 Nemcev 4 (?), in 423.000 Slovencev tudi le 4 (?), — na Štajarskem 717.000 Nemcev 19, Slovencev 413.000 pa le 3 poslance. — Več dokazov pač ni treba, kako „pravično“ mero in vago nameravajo centralisti Slovanom!

— Zbor vinorejcev, poklican od ministerstva kmetijstva, se je 21. t. m. začel in 26. končal. Kakor v agrarični zboru, ki je bil nedavno tukaj, tako so tudi v vinorejski zboru po pozivu ministerskem poslale družbe kmetijske svoje zastopnike, nektere je minister sam poklical. Namen tega zbora je bil, da ministerstvo zve, kaj treba storiti še za pospeh vinorejstva v Avstriji. Pričujoči v tem zboru so bili baron Babo iz Klosterneuburga, grof Bossi-Fedrigoti iz Roveredo, grof Consolati iz Tridenta, grof F. Coronini iz Gorice, dr. Göthe iz Maribora, vitez Gutmansthal iz Kranjskega, Kleinošek iz Gradca in še drugi.

— Turška goveja kuga je po hlevih Dunajskih predmestij tako huda, da je gosposka 20. dne t. m. v hlevih 3 gospodarjev, ki imajo krave za molzo, kar 42 krav pobiti dala.

Žitna cea

v Ljubljani 25. januarija 1873.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. — — banaške 7 fl. 12. — turšice 3 fl. 70. — soršice 4 fl. 20. — rži 3 fl. 90. — ječmena 2 fl. 90. — prosa 3 fl. — — ajde 3 fl. — — ovsa 1 fl. 80. — Krompir 1 fl. 80.